

Vplyv liekov na plodnosť

vychádzajúc z informácií publikovaných v *Taking Charge of Your Fertility* a *The Art of Natural Family planning Student Guide* (2007)
spracoval a nahradil ekvivalentnými liekmi registrovanými k 31.10.2017 v Slovenskej republike Ing. Jozef Predáč

Druh lieku	Účinná látka resp. skupina ATC klasif.; názov lieku	Užitie lieku môže spôsobiť:
Lieky na tlmenie kašľa a vykašliavanie		
na vykašliavanie expectoranciá a mukolytiká	dextrometorfán; Mugotussol , ... guajfenezín; Robitussin, Coldrex broncho, ... bromhexín; Bromhexin, ... mukolytiká; Sinupret, ... acetylcysteín; Solmucol, ACC long,... ambroxol; Mucosolvan, Ambrobene, Stopex na vykašliavanie, ...	zvýšenie ťažnosti, rednutie, skvapalňovanie cervikálneho hlienu; zvýšenie množstva cervikálneho hlienu plodnejšieho typu
na suchý a dráždivý kašeľ (antitusiká)	butamirát; Stoptussin, ... kodeín; Codein	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie,
Nosné kvapky pri nádche		
	fenylefrín; Vibrocil, ... oxymetazolín; Nasivin, ...	môžu sa prejavíť potláčaním tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychaním,
Lieky na migrénu		
	sumatriptán; Sumatriptan Orion, Imigran, ... rizatriptán; MAXALT RPD,... eletriptán; RELPAX, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie;
Antihistaminiká		
	cetirizín; Alerid, Cetirizin, ZODAC, Zyrtec ... prometazín; PROMETHAZIN, Prothazin, ...	znižená tvorba a vysychanie cervikálneho hlienu,
	loratadín; Claritine,LORATADIN, ... cyproheptadín; Peritol, ...	nepravidelný cyklus, znížená tvorba a vysychanie cervikálneho hlienu, zvýšenie prolaktínu, ktoré sa môže prejavíť okrem bolestivosti prsníkov aj mliekotvorbou a zníženou plodnosťou
Protizápalové lieky		
Nesteroidné	ibuprofén; Brufen, ADVIL RAPID, Ibalgin,... naproxen; Etrixenal, Nalgesin, ... indometacín; Indometacin, ... diklofenak; Diclofenac, Voltaren,... ketoprofén; Ketonal,... piroxikam; Hotemin, ...	pretože tieto lieky ovplyvňujú/blokujú krvné doštičky, môžu mať vplyv na menštruačné krvácanie
Kortikosteroidy	prednison; PREDNISON, betametazón; dexametazón; Dexametazón,	nepravidelnosť cyklu, oneskorenie ovulácie, falošný vzostup teploty a falošné vysychanie cervikálneho hlienu; počas prvých 4 dní po vysadení lieku považujte všetky príznaky plodnosti za neobjektívne; PREDNISON môže u mužov vyvolať znížené libido, poruchy ejakulácie, erekcie,
Lieky proti bolesti (Analgetiká)		
	ibuprofén; Brufen, Ibalgin, Dolgit, Nurofen, ... naproxen; Naproxen Apotex, Nalgesin S, ... tramadol; Adamon SR, MABRON, ZALDIAR ,... oxykodón; Adolax, Contiroxil, Oxypro, ... kodeín; PARAMAX-COD, ... fentanyl; Effentora, Instanyl,... morfín; Sevredol, MORPHIN Biotika ,...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; oneskorenie ovulácie, predĺženie menštruačného cyklu;

Liečba štítnej žľazy		
(hypotyreóza)	levotyroxín; Euthyrox, ...	zvýšená tvorba cervikálneho hlienu plodnejšej charakteristiky; zvýšenie hodnôt bazálnej teploty v rámci celého cyklu;
Lieky uvoľňujúce krčie		
(spazmolytiká)	atropín; ATROPIN Biotika ; butylskopolamín; Buscopan	potláčanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie;
Lieky proti hnačke a brušným kŕčom		
	loperamid; Imodium, Loperamid,... difenoxylát; Reasec, ...	vysychanie hlienu, nejasný/zmätočný hlienový príznak
Lieky na akné		
Retinoidy, deriváty vitamínu A	izotretinoín; Roaccutane, Aknenormin, Isotretinoin Actavis, CURACNÉ...	potláčanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; abnormálna menštruácia, vysoké riziko poškodenia počateho dieťaťa
Antibiotiká	ampicilín,tetracyklín,doxycyklín, minocyklín; AMPICILIN , DOXYBENE, DEOXYMYKOIN, ...	bez preukázaných efektov na príznaky plodnosti
Antidepresíva		
SSRI (Inhibitory spätného vychytávania sérotonínu)	sertralín; ZOLOFT, Asentra, Sertraline Accord fluoxetín; MAGRILAN,Fluoxetine Vitabalans,... paroxetín; ARKETIS,PARETIN, Seroxat, ... citalopram; CITALEC, ...	slabý teplotný vzostup; znížená produkcia plodnejšieho typu cervikálneho hlienu, vysychanie hlienu; nepravidelnosť cyklu; krvácanie bez ovulácie; suchosť pošvy; absentujúca alebo bolestivá menštruácia; bolestivosť alebo zväčšenie prsníkov; intenzívnejšie prejavy predmenštruačného syndrómu
SNRI (selektívne inhibitory spätného vychytávania noradrenalínu a sérotonínu)	venlafaxín; Alventa, ARGOFAN,Velaxin,... Atomoxetín; STRATTERA, Bitinex , ...	Príznaky u mužov: znížené libido, poruchy ejakulácie, erekcie, impotencia , neschopnosť dosiahnuť orgazmus
tricyklické a tetracyklické antidepresíva	amitriptylín; AMITRIPTYLIN, ... imipramín; Melipramin, ... maprotilín; Ludiomil, ...	vplyv na plodnosť je obdobný ako u SSRI a SNRI antidepresív
IMAO inhibitory monoaminoxidázy	moklobemid; Aurorix, ...	vysychanie cervikálneho hlienu; zvýšenie bazálnej teploty v celom cykle; zväčšenie a bolestivosť prsníkov; znížená plodnosť v dôsledku zvýšenej hladiny prolaktínu
Lieky proti úzkosti		
Benzodiazepíny:	diazepam; Diazepam...	bez zdokumentovaných efektov
	alprazolam; Xanax, ...	poruchy menštruačného cyklu, sexuálne disfunkcie
Non-Benzodiazepíny	buspirón; Spitomin, ...	bez prekázaných efektov na príznaky plodnosti
Liečba endometriózy		
	danazol; ANARGIL, gonadorelín (GnRH) hormón uvoľňujúci gonadotropín	zabraňuje dozrievaniu vajíčka; môže navodiť dočasnú menopauzu bez akýchkoľvek detekovateľných príznakov plodnosti, nepravidelné krvácanie, suchosť v pošve, podráždenie pošvy, silná menštruácia...

Liečba progesterónom		
	progesterón ; UTROGESTAN, AGOLUTIN, Progestanelle, ...	zvýšenie bazálnej teploty; vysychanie cervikálneho hlienu (zvýšenie jeho lepivosti, hustoty); bolestivosť prsníkov;
Lieky proti epilepsii, kŕčom...		
	topiramát ; Topamax, Erravia, ...	bolestivosť prsníkov; bolestivá menštruácia (dysmenorea); nadmerné menštruačné krvácanie; absentujúca menštruácia (amenorea)
	gabapentín, karbamazepín ; Gabagamma, Gordius, Biston, Tegretol, Timonil retard, ...	vysychanie hlienu krčka maternice
	kyselina valproová ; Convulex, Depakine, ...	bolestivú a alebo vynechávajúcu menštruáciu. Ovplyvňuje vývoj neurálnej trubice, nemá sa podávať dievčatám v detskom veku, dospievajúcim dievčatám, ženám vo fertilnom veku, ktoré sexuálne žijú a tehotným ženám!!!
	lamotrigín ; Lamictal, ...	vysychanie hlienu krčka maternice ; zápaly pošvy ; bolestivá menštruácia, nepravidelnosť cyklov
Lieky proti závratom, točeniu hlavy, zvracaniu		
	prometazín ; PROMETHAZIN, Prothazin, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie;
Lieky proti závratom na liečbu duševných ochorení a porúch správania		
(Antipsychotiká)	haloperidol ; Haloperidol, ... chlórpromazín ; Plegomazin, ... flufenazín ; AFLUDITEN, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; zvýšenie bazálnej teploty počas celého cyklu; tvorba mlieka mimo obdobia dojčenia; zväčšenie a bolesť prsníkov
	paliperidón ; Invega, TREVICTA, ... olanzapín ; Bloonis, LAPOZAN, ZYPREXA, ... aripiprazol ; ABILIFY, Aricogan, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; oneskorená/potlačená ovulácia; nepravidelnosť cyklu
	ziprasidón ; ZELDOX , Ziprasidon, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; nepravidelnosť cyklu v dôsledku pôsobenia na štítnu žľazu
	kvetiapín ; Quetiapine,	vysychanie cervikálneho hlien;
	lítium ; Lithium carbonicum,	nežiadúco ovplyvňujú štítnu žľazu, môžu znížiť alebo zvýšiť bazálnu teplotu v celom cykle a spôsobiť trvalú tvorbu cervikálneho hlienu s viacerými obdobiami plodného hlienu
Lieky na spanie		
	zolpidem ; ADORMA, SANVAL, Edluar, ...	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; nepravidelnosť cyklov, bolestivá menštruácia
Lieky stimulujúce ovuláciu		
	klomifén ; Clostilbegyt	potlačanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie;
	choriový gonadotropín ; Pregnyl	zvýšená tvorba cervikálneho hlienu a zmena jeho kvality k plodnejšej charakteristike;

Lieky na krvný tlak		
	propranolol ; HEMANGIOL, ... bisoprolol ; Bigital, Betapres,... amlodipín ; ACCEL, ...	bez zdokumentovaných efektov na plodnosť
	lizinopril ; Lisinopril-ratiopharm, ... losartan ; Lorista, Losartan Bluefish, ... aliskiren ; Rasilez, ... valsartan a amlodipín ; Asbima, Copalia, Amlodipin/Valsartan Mylan, ...	potláčanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie; možné problémy s erekciou; po zistení tehotenstva okamžite vysadiť
	atenolol ; Atenobene, ... verapamil ; Isoptin,TARKA,...	môžu zvýšiť hladinu prolaktínu, oddialiť ovuláciu prípadne spôsobiť absenciu menštruácie
	indapamid ; Indap, TERTENSIF SR,	slabá tvorba cervikálneho hlienu a jeho vysychanie,
Diuretiká		
	furosemid ;FURORESE, FUROSEMID, ...	potláčanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie,
	spironolaktón ; MEDOSPIR, Verospiron,...	spionolaktón zasahuje do produkcie progesterónu, zvyšuje hladiny estrogénu, môže spôsobiť zvýšenú tvorbu cervikálneho hlienu a vynechávanie menštruácie; efekt na mužov : neschopnosť dosiahnuť / udržať erekciu; zväčšenie prsných žliaz
Lieky na udržanie moču		
	oxybutynín ; UROXAL, Eurin, ...	lieky môžu zapríčiniť riednutie cervikálneho hlienu,
Antibiotiká		
	cefalosporín,tetracyklín,sulfonamidy, penicilín, chloramfenikol, klaritromycín ; Ampicilin, Amoclen, Klacid, ...	Bez preukázaných priamych efektov na plodnosť, môžu ale rozhodiť vaginálnu flóru a spôsobiť vaginálnu infekciu, prípadne užívateľky liekov môžu zaregistrovať zvýšenie množstva cervikálneho hlienu alebo jeho zriednutie
Lieky na tráviacu sústavu		
	ranitidín ; RANISAN, ... omeprazol ; Helicid, ... lanzoprazol ; Lanzoprazol Liconsa,prazol ;	bez zdokumentovaných efektov na plodnosť
	metoklopramid ; DEGAN , ...	výtok mlieka mimo dojčenia; vynechávajúca menštruácia; u mužov problémy s erekciou
Protivírusové lieky		
	aciklovir ; Zovirax, ...	bez efektov na plodnosť
	valaciklovir ; Valtrex, ...	bolestivejšia menštruácia
	amantadín ; Viregyt-K, PK-Merz, ...	potláčanie tvorby cervikálneho hlienu a jeho vysychanie;
Lieky proti rakovine		
	tamoxifén ; TAMOXIFEN "EBEWE", Zitazonium exemestán ; AROMASIN, ... anastrozol ; Anaprex, Ansyn,Egistrozol , ...	výpadky menštruačného krvácania, nepravidelnosť cyklu, nejasný hlienový príznak
	chlorambucil ; Leukeran, ... busulfán ; Busilvex, Myleran, ... merkaptopurín ; Puri-Nethol, Xaluprine, ...	zastavujú proces ovulácie a navodzujú obdobie prechodu (zvyšujú sa hladiny FSH a LH)